

*І.С. Черногал, аспірант Університету банківської справи
Національного банку України, м. Київ*

РОЛЬ БЮДЖЕТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ПОТРЕБ

У результаті численних досліджень цілком зрозуміло, що всі процеси ринкової економіки так чи інакше потребують державного втручання та певною мірою державної підтримки. На сьогоднішній день в Україні органи місцевого самоврядування мають достатньо влади, щоб самостійно визначати пріоритети та напрями соціально-економічного розвитку свого регіону. Місцеві фінанси являють собою бюджет місцевого самоврядування та призначені для раціонального розподілення коштів на потреби громади певної території та безпосередньо впливають на стан та обсяг інвестиційних ресурсів громади. При затвердженні бюджету завжди постає питання оптимального розподілу видатків поточного та інвестиційного спрямування.

У цілому бюджетні інвестиції слугують для вирішення пріоритетних завдань, які ставить перед собою певний регіон. Бюджетні інвестиції на місцевому рівні здійснюються у таких формах: капітальні видатки (видатки розвитку) місцевого бюджету, бюджетне фінансування державних цільових програм, інвестиційні витрати бюджетів розвитку. Показники обсягу бюджетних інвестицій відображають вартість виготовлення або придбання тільки основних фондів, не враховуючи видатків на збільшення величини оборотних активів бюджетного сектора, При цьому бюджетні інвестиції мають властивості довгострокових інвестицій. Так, можна зазначити, що бюджетні інвестиції – це бюджетні кошти, які спрямовуються на придбання та створення будівель, споруд, транспортних засобів, предметів та обладнання довгострокового користування, нематеріальних активів та проведення їх капітального ремонту, придбання землі та надання капітальних трансфертів.

Б.С. Малиняк правильно відзначив, що бюджетні інвестиції стають мотивом для започаткування нових виробництв та слугують потужним чинником для виведення економіки з кризового стану. Значною мірою бюджетні інвестиції стимулюють інноваційну активність регіону, покривають втрати суб'єктів господарювання від стихійних лих та техногенних катастроф, ними фінансуються проекти, які не мають альтернативних джерел фінансування.

Для кожного регіону України сьогодні можна виділити актуальні подібні цілі бюджетного інвестування, які сприятимуть сталому економічному зростанню:

- інвестиції в бюджетний сектор;
- інвестиції в реальний сектор економіки;
- інвестиції в інфраструктуру;
- інвестиції для забезпечення соціального захисту;
- інвестиції спеціального призначення.

Дотримання таких принципів методики оцінки доцільності бюджетних інвестицій, як забезпеченість, відповідність цілям бюджетної політики, доступність, результативність та ефективність сприятиме підвищенню прозорості бюджетного процесу.

Реальним джерелом інвестиційних проектів є кошти бюджету розвитку, який є дієвим важелем у здійсненні довгострокової програми соціально-економічного розвитку. Ресурси цього бюджету спрямовуються на розбудову місцевої соціальної та виробничої інфраструктур (доріг, сфери обслуговування тощо), на реалізацію програм соціально-економічного розвитку відповідної території, пов'язаних зі здійсненням інвестиційної та інноваційної діяльності, а також на фінансування інших видатків, пов'язаних із розширеним відтворенням. Однак на сучасному етапі можливості бюджету розвитку використовуються недостатньо.